

Livscykelkostnader (LCC) som strategiskt verktyg

Konferens Upphandla 2.0
23 september 2015, Göteborg
Sanna Efraimsson

Agenda

- ▶ Upphandlingsmyndighetens uppdrag och vårt stöd
- ▶ Vad är LCC?
- ▶ Varför ska man använda LCC?
- ▶ Hur kan man använda LCC strategiskt i sin organisation?

Upphandlingsmyndigheten

- ▶ Vårt mål är att utveckla den goda offentliga affären, med fokus på hållbara, innovativa och effektiva upphandlingar.

- ▶ Instruktion:

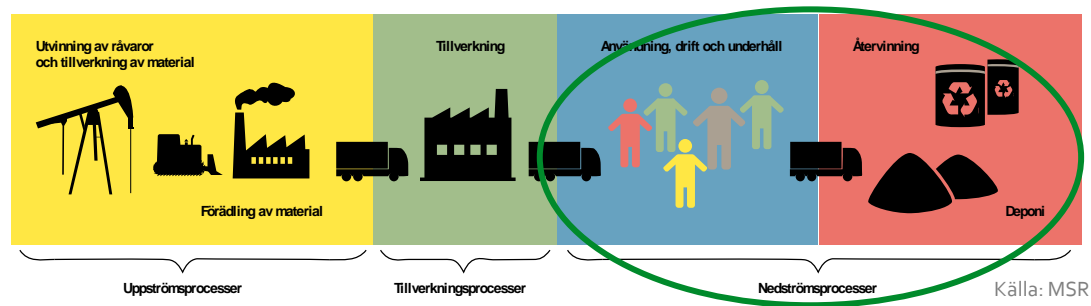
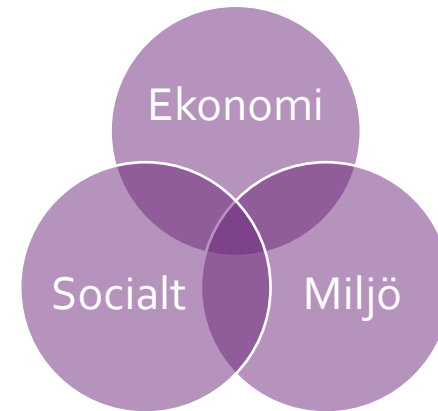
“Upphandlingsmyndigheten har det samlade ansvaret för att utveckla, förvalta och stödja den upphandling som genomförs av upphandlande myndigheter och enheter. Myndigheten ska verka för en rättssäker, effektiv och socialt och miljömässigt hållbar upphandling till nytta för medborgarna och näringslivets utveckling. Myndigheten ska främja innovativa lösningar inom upphandling”.

Vårt stöd inom offentlig upphandling

- ▶ Upphandlingsmyndighetens uppdrag täcker stöd kring hela anskaffningsprocessen.
- ▶ Stödet inkluderar bland annat:
 - Helpdesk
 - Vägledning
 - Nyhetsbrev
 - Kriteriebibliotek och -wizard

Vad är LCC?

- ▶ Livscykelperspektiv
Livscykelkostnader avser den ekonomiska aspekten.

$$LCC = \text{Grundinköp} + \text{drift} + \text{underhåll} + \text{övrigt-restvärde}$$

- ▶ LCC ger en total kostnad för varor och tjänster över hela nyttjande tiden.

Vad är LCC?

- ▶ En LCC är en investeringskalkyl:
 - Nuvärdesmetoden
 - Pengar har ett tidsvärde
 - Ekonomiska parametrar
 - Kalkylränta
 - Nyttjandetid
 - Känslighetsanalys
 - Hur påverkas totalkostnaden av förändringar?
 - Beslutsunderlag

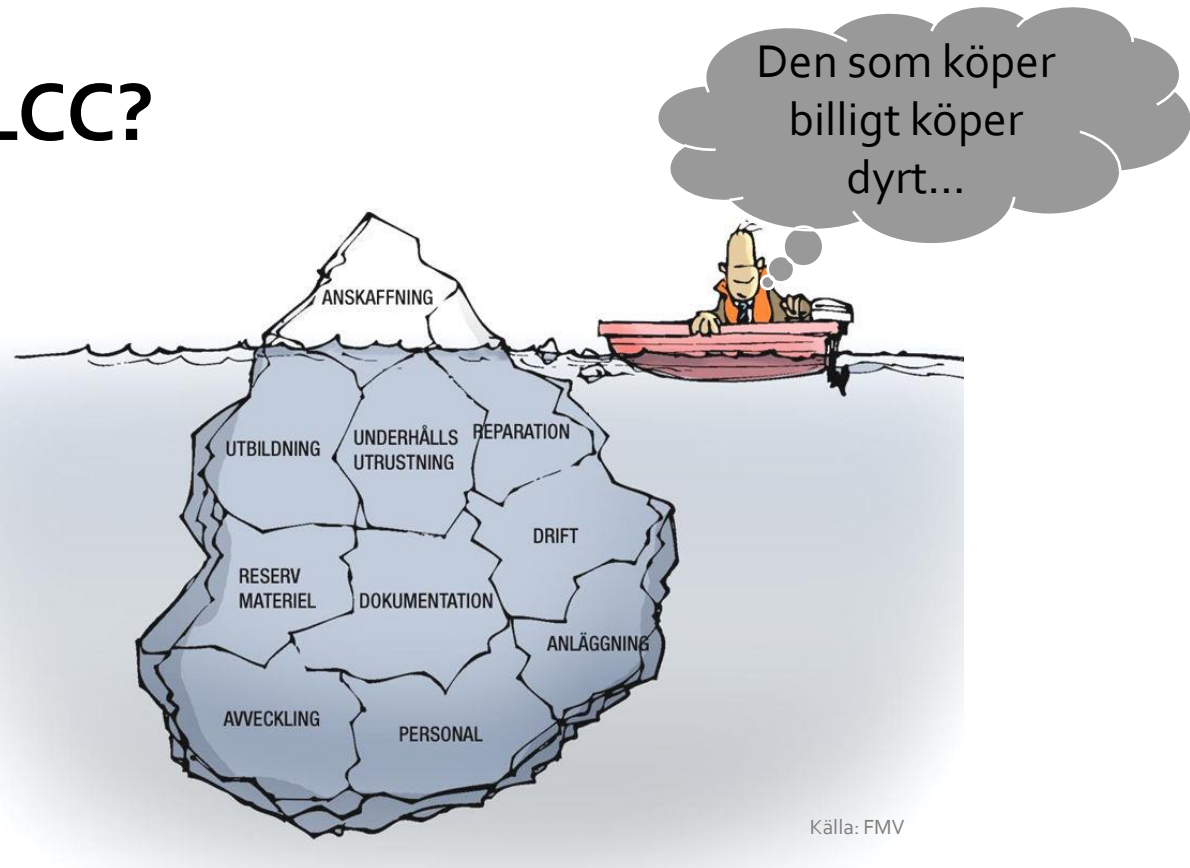
Exempel på LCC-kalkyl

LCC vid köp av kylar och frysar

LIVSCYKELKOSTNADER (LCC)						
Vita celler: leverantörsinformation, röda celler: information från upphandlande myndighet.						
FÖRUTSÄTTNINGAR						
Antal	st		10			
Antal användningsår	år		10			
Kalkylränta	%		5			
Elpris	kr/kWh		1,25			
Bredd	cm		60			
Djup	cm		60			
Höjd	cm		186			
Fabrikat		A+++	A++	A+	A	Enhet 5
Anskaffningskostnad						
Inköpspris inkl. leveranskostnad, per styck	kr/st	7 789	7 990	7 995	7 980	kr/st
ANSKAFFNINGSKOSTNAD PER STYCK		7 789	7 990	7 995	7 980	0
Energikostnad						
Energiförbrukning per skåp*	kWh/år	150	204	314	352	kWh/år
DRIFTKOSTNAD PER STYCK NUVÄRDE		1 448	1 969	3 031	3 398	0
TOTAL LCC PER STYCK		9 237 kr	9 959 kr	11 026 kr	11 378 kr	- kr
TOTAL LCC		92 368 kr	99 590 kr	110 258 kr	113 776 kr	- kr

* Beräknad enligt Förordningen om energimärkning för kyl och frys (EU) nr 1060/2010. Volym enligt annex VIII, punkt 2. Energiförbrukning enligt annex VIII, punkt 3

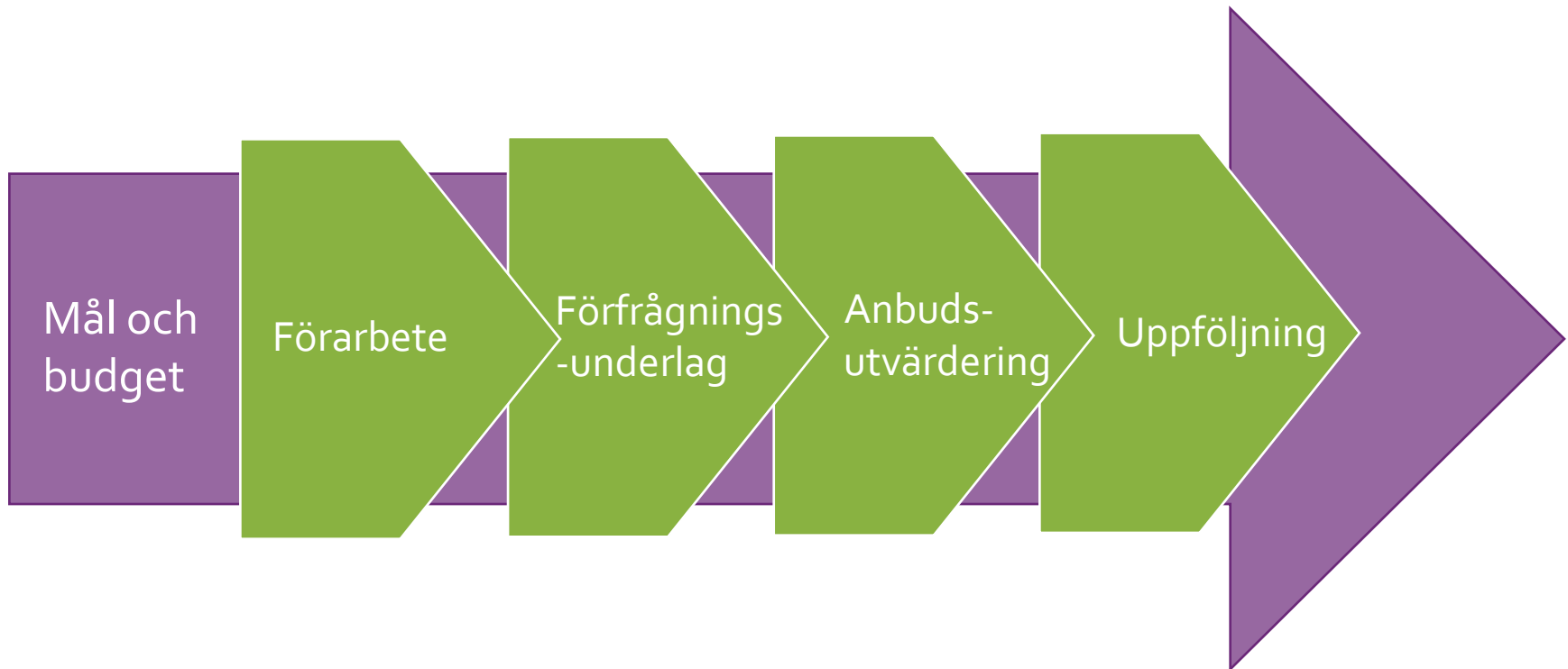
Varför LCC?

- ▶ Långsiktig besparingspotential
- ▶ Kan ge upphov till "win-win" situationer
- ▶ Bidrar till måluppfyllelse

Vårt stöd inom LCC

- ▶ Vart i anskaffningsprocessen kan man tillämpa LCC?

- ▶ LCC kan tillämpas på olika sätt i hela processen och vårt stöd riktar sig mot alla delar.

LCC i lagstiftningen

- ▶ LCC i de nya direktiven. Artikel 68 har 3 punkter rörande LCC:
 1. Omfattning av LCC
 2. Tillämpning av LCC i kontraktstilldelning
 3. Gemensam beräkning

- ▶ Kom ihåg:
 - Beräkningsmetoderna måste vara transparenta och tydliga
 - Uppgifterna ska vara;
 - objektivt verifierbara
 - icke-diskriminerande
 - tillgängliga

Begränsad användning av LCC idag

- ▶ Naturvårdsverkets statistik visar att LCC enbart används av 34% av upphandlande organisationer.
- ▶ Flera identifierade hinder i användningen av LCC berör den interna organisationen:
 - Kortsiktighet
 - Separerade budgetar
 - Osäkra parametrar
 - Avsaknad av internt samarbete
- ▶ LCC bör lyftas till en policy-nivå

Arbeta strategiskt med LCC

- ▶ LCC är ett viktigt verktyg för att uppnå organisationens mål och bör inte ses som ett komplement till, utan som en del av, det strategiska arbetet.
- ▶ Fördelar från att arbeta strategiskt med LCC
 - Premierar långsiktighet och lönsamhet över tid
 - Bidrar till att nå organisationens övergripande mål
 - Beslut tas utifrån väl beräknade underlag
 - Bättre medvetenhet i organisationen
- ▶ Hållbart nyttjande av skattemedel

Strategiska tips

- ▶ Hur ska man då arbeta strategisk med LCC?

1. Ansvar
2. Koppling till målarbetet
3. Koppling till budgetprocessen och rutiner för ekonomiska parametrar
4. Resurser
5. Samarbete internt
6. Riktlinjer och arbetsplan

Ansvar

- ▶ Utse en samordnande enhet inom organisationen.
- ▶ Var tydlig med ansvarsfördelningen.

Koppling till målarbetet

- ▶ Synliggör LCC som ett potentiellt verktyg redan organisationens övergripande styrdokument.
- ▶ Bryt ner de övergripande målen för LCC i verksamhetsplaneringen.

Koppling till budgetprocessen och rutiner för ekonomiska parametrar

- ▶ Gör en behovsanalys i samband med budgetarbetet för att identifiera kommande investeringar och projekt där LCC kan tillämpas.
- ▶ Ta fram rutiner tillsammans med ekonomiavdelningen för hur de ekonomiska parametrarna beslutas och uppdateras.

Resurser

- ▶ Låt resurserna avspegla organisationens mål.

Samarbete internt

- ▶ Tydliggör i styrdokumenten vilka enheter inom organisationen som arbetar med LCC och hur ansvarsfördelningen ser ut.
- ▶ Låt ansvarig för arbetet med LCC även ansvara för samordningen internt.

1

2

3

4

5

6

Riktlinjer och arbetsplan

- ▶ Ta fram riktlinjer för arbetet med LCC på en övergripande nivå. Riktlinjerna ska gälla framöver och innehåller information om:
 - Ansvarsfördelningen
 - Styrdokument
 - Organisationsfördelning
 - Rutiner för de ekonomiska parametrarna
- ▶ Ta fram en kompletterande arbetsplan utifrån beslutade mål, aktiviteter och resurser.

Tips för att komma igång

- ▶ Börja med att:
 - Ta reda på vart besluten behövs tas i er organisation
 - Prioritera
 - Utse ansvarig

- ▶ Följ upp!
 - Glöm inte att utvärdera och revidera ert interna arbete.

Tack för visat intresse!

Mer information kring LCC finns på
www.upphandlingsmyndigheten.se/omraden/LCC

Vi efterlyser goda exempel!

Har ni gjort en bra upphandling med hjälp av LCC?

Kontakta Sanna Efraimsson via:

- Epost på sanna.efraimsson@uhmynd.se
- Telefon: 08-586 21 703